

TEDEN SREDOZEMSKO OBALE

V okviru **EU strategije za Jadransko-jonsko regijo (EU SAIR)** Ministrstvo za okolje in prostor v sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve in Univerzo na Primorskem ter ob podpori Mestne občine Koper že tretje leto zapored na dan, ko obeležujemo Sredozemski dan obale, organizira posvet »Izvajanje Jadransko Jonske makroregionalne strategije v Sloveniji – Izzivi in priložnosti«.

EU SAIR je nova, inovativna oblika teritorialnega sodelovanja (2014 – 2020) med državami za večjo kakovost življenja ob skupnem morju. Osnovno izhodišče je izboljšanje sodelovanja med sektorji in med državami za skupne izzive in priložnosti za pripravo čezmejnih projektov v okviru stebrov:

- **Modra rast** | izobraževanje, raziskave, trajnostni razvoj, naravni viri
- **Izboljšanje dostopnosti** | promet, energetika
- **Kakovost okolja** | celovito upravljanje z povodji, obalo, morjem
- **Trajnostni turizem** | trajnostni turizem

Glavni namen dogodkov, ki se bodo letos razvrstili v Tednu Sredozemske obale, je okrepitev sodelovanja med sektorji v Republiki Sloveniji za pripravo in izvajanje čezmejnih projektov v okviru EU Jadransko-jonske strategije. Udeležba dogodkov je brezplačna.

Dosedanje aktivnosti

Slovenija je v pripravi EU SAIR (2012 – 2014) dejavno sodelovala, po njenem sprejetju pa je Slovenija, skupaj z BiH, koordinatorka 3. stebra »Kakovost okolja«.

Prioritetne vsebine (projekti) 3. stebra so:

- povezava zavarovanih območij na kopnem, obali in morju
- nadgradnja nacionalnih sistemov spremljanje stanja obale in morja v regionalni sistem z namenom preprečevanja onesnaževanja, trajnostno rabo naravnih virov in zmanjševanje negativnih vplivov podnebnih sprememb (poplave, suše)
- uporaba mehanizmov celovitega upravljanja z obalo in prostorskega načrtovanja na morju v regiji Jadrana in Ionije.

PROGRAM TEDNA SREDOZEMSKO OBALNE

Kdaj	Kaj	Kdo in kje	info
Sobota, 19. 9. 2015, od 10:00 do 15:00	Čista obala 2015 – javna čistilna akcija obale v okviru projekta Čista obala 2015	Organizator: Inštitut za vode Republike Slovenije, Zavod Trinity Kraj: obala na območju štirih občin	www.izvrs.si
Ponedeljek, 21. 9. 2015 – petek, 2. 10. 2015, od 8:00 do 16:00	Društvo MORIGENOS: Umetniška razstava fotografij delfinov iz slovenskega morja na lesu	Organizator: Morigenos – slovensko društvo za morske sesalce Kraj: Palača Armerija Univerze na Primorskem, Titov trg 4, Koper (avla)	morigenos@morigenos.org
Sreda, 23. 9. 2015 - petek, 25. 9. 2015, od 8:00 do 18:00	Razstava mag. Tomija Brezovca: Portorož na obisku (Portorož nekdanj in danes)	Organizator in kraj: UP Fakulteta za turistične študije TURISTICA, Obala 11/a, Portorož	Mirella.Baruca@upr.si
Sreda, 23. 9. 2015, od 9:00 do 11:00	<p>Predstavitev projektov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inštitut za vode RS: »Predstavitev rezultatov raziskav, vključno z interaktivno predstavitvijo na temo onesnaženja z morskimi odpadki« - NIB/Morska biološka postaja: Predstavitev raziskav morja <ul style="list-style-type: none"> • Martina Orlando Bonaca, Lovrenc Lipej, Borut Mavrič: Biodiverzitetna biogenih formacij slovenskega morja – izsledki projekta TRECORALA • Valentina Turk, Tinkara Tinta, Vesna Flander Putrle, Oliver Bajt: Razvoj novih metod detekcije in vpliv mešanice onesnažil na morske mikroorganizme • Janja Francé: Rezultati projekta Marine Clean • Nives Kovač, Neli Glavaš: Raziskave Sečoveljskih solin - VGP Drava in ARSO: Erozija obale in kopališča 	Organizatorji: Inštitut za vode RS, NIB/Morska biološka postaja, VGP Drava in ARSO ter Univerza na Primorskem Kraj: UP Fakulteta za humanistične študije, Titov trg 5, Koper	www.izvrs.si ; www.arso.si ; www.nib.si/mbp/sl
Sreda, 23. 9. 2015, od 13:00 do 17:00	Ogled pomorske poti rimskih vil - vožnja z ladjo Solinarka na relaciji Seča - Izola - Seča	Organizator: UP v okviru projekta AS - Arheologija za vse Kraj: zbirno mesto pred Gostilno Ribič v Seči ob 12.45	Obvezno zbiranje predprijav do torka, 22. 9. 2015 na e-naslov: Ivana.Pintaric@zrs.upr.si
Četrtek, 24. 9. 2015, ob 10:00	Predavanje mag. Marka Prema z naslovom "Instrumenti varovanja obalnega območja v Sloveniji" Mag. Marko Prem bo predstavil izvajanje sredozemskega protokola o celovitem upravljanju obalnih območij	Organizator in kraj: UP Fakulteta za humanistične študije, Titov trg 5, Koper, predavalnica Burja 1	Valentina.Brecko.Grubar@fhs.upr.si
Četrtek, 24. 9. 2015, od 12:00 do 13:30	Okrogla miza "Vplivi podnebnih sprememb na obalnem pasu - izzivi in priložnosti za trajnostni razvoj in čezmejno sodelovanje" Udeleženci okrogle mize bodo osvetlili vidike vplivov podnebnih sprememb na upravljanje z obalnim območjem ter odprli vidike, kaj to pomeni za trajnostni razvoj in čezmejno sodelovanje. Udeleženci bodo strokovnjaki za podnebne spremembe, morski habitat in prostorsko načrtovanje na obali.	Organizatorji: Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za zunanje zadeve in Univerza na Primorskem Kraj: UP Fakulteta za humanistične študije, Titov trg 5, Koper, predavalnica Burja 1	Valentina.Brecko.Grubar@fhs.upr.si

Kdaj	Kaj	Kdo in kje	info
Petek, 25. 9. 2015, od 10:00 do 14.30	Posvet »Izvajanje Jadransko Jonske makroregionalne strategije v Sloveniji – Izzivi in priložnosti« Na posvetu o čezmejnem sodelovanju, ki ga v Kopru že tretje leto zaporedoma organizira Ministrstvo za okolje in prostor v sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve in Univerzo na Primorskem ob podpori Mestne občine Koper, se bodo predstavili projekti, ki so kakorkoli povezani z obalnim področjem, in dobre prakse (potek posveta je podrobno predstavljen v programu v nadaljevanju)	Organizator: Ministrstvo za okolje in prostor s sodelovanjem Ministrstva za zunanje zadeve in Univerze na Primorskem ob podpori Mestne občine Koper Kraj: Pretorska palača Koper, Titov trg 3, Koper, Mestna sejna soba	Obvezno zbiranje predprijav do srede, 23. 9. 2015 na e-naslov: Mirella.Baruca@upr.si

POSVET »IZVAJANJE JADRANSKO JONSKE MAKROREGIONALNE STRATEGIJE V SLOVENIJI – IZZIVI IN PRILOŽNOSTI«

Na posvetu o čezmejnem sodelovanju, ki ga v Kopru že tretje leto zapored organizira Ministrstvo za okolje in prostor v sodelovanju Ministrstvom za zunanje zadeve in Univerzo na Primorskem ob podpori Mestne občine Koper, se bodo predstavili projekti, ki so kakorkoli povezani z obalnim področjem, in dobre prakse (potek posveta je podrobno predstavljen v programu v nadaljevanju). V času posveta bo na ogled **Izobraževalna razstava Delfini v slovenskem morju**, ki v sliki in besedi na poljuden način, primeren za vse generacije, predstavlja življenje in raziskovanje delfinov. Organizator razstave je Društvo Morigenos.

9.00 – 10.00: Registracija udeležencev

10.00 – 10.30: Otvoritev – slavnostni nagovori

- g. Boris Popovič, župan Mestne občine Koper
- ga. Andreja Jerina, nacionalna koordinatorka, Ministrstvo za zunanje zadeve
- prof. dr. Dragan Marušič, rektor Univerze na Primorskem
- ga. Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor

10.30 – 12.00: Predstavitve (Moderator: dr. Mitja Bricelj, vodja 3. stebra EU Jadransko jonske strategije):

- ga. Andreja Jerina, nacionalna koordinatorka EU makroregionalnih strategij, MZZ
- Modra rast (MKGP, MZ)
- Izboljšanje povezav (MZI, MOP/prostor)
- Kakovost okolja (MOP, MORS/URSZR)
- Trajnostni turizem (MGRT, MK)
- Agencija RS za okolje
- Zavarovana območja na obali

12.00 – 12.30: Odmor za kavo s prigrizkom

12.30 – 13.30: Predstavitev novih pobud in projektov/primeri dobre prakse

- **prof. dr. Irena Lazar, dekanja UP FHŠ:** predstavitev projekta »AS - Arheologija za vse: oživljanje arheološkega parka Simonov zaliv / Archaeology for all: revival of the Archaeological park Simonov zaliv«
- **dr. Katarina Šmid, IDS UP ZRS:** predstavitev projekta »Extension of POTentiality of Adriatic Unesco Sites«
- **Tilen Genov, Ana Hace, Društvo Morigenos:** »Raziskovanje in varstvo delfinov ob slovenski obali«
- **Martina Zupan, GWP CEE:** »Pametno upravljanje z vodami na otokih / Wise Island Water Management (WISELAND)«
- **dr. Leon Gosar, BALMAS Project Coordinator:** »Projekt BALMAS«
- **Peter Mackelworth,** Blue World Institute of Marine Research and Conservation, Croatia; Department of Biodiversity, UP, Slovenia
- **Občina Miren, Alumni klub geografov Univerze v Ljubljani, Kreadom d.o.o. |** Celovito upravljanje s prostorom | Vipava, Soča, Jadran - Zelena infrastruktura, ki povezuje

13.30 – 14.30: Diskusija

14.30: Zaključek

PRIMERI DOBRE PRAKSE

Naslov projekta: EXtension of POTentiality of Adriatic Unesco Sites

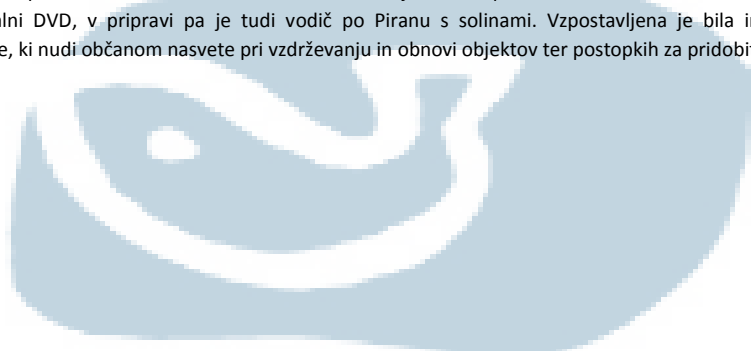
Program: IPA Adriatic CBC program 2007-2013

Vodilni partner: Mesto Dubrovnik; partner: Univerza na Primorskem, ZRS IDS

Vodja projekta za UP ZRS: red. prof. ddr. Mitja Guštin

Mesto Piran poleg svojega historičnega mestnega jedra in bogate arhitekturne dediščine zaznamuje neposredna bližina solin v zaledju (Strunjan, Lucija, Sečovlje). Solinarstvo je bilo vse od zgodnjega srednjega veka najpomembnejša gospodarska dejavnost Pirana, celotni območji solin v Strunjanu in Sečovljah pa tvorita tudi bogat solinski ekosistem in habitat mnogih redkih in ogroženih živalskih in rastlinskih vrst.

Poglaviti cilj celotnega projekta je vzpostavitev mreže sodelovanja med območji UNESCO dediščine v mestih ob Jadranskem morju in potencialnimi kandidati. S tem v zvezi je osrednji cilj Univerze na Primorskem priprava strokovnih izhodišč in potrebne dokumentacije za nominacijo Piranskih solin na poskusni seznam UNESCO dediščine. Projekt želi spodbuditi kulturni turizem in ozaveščanje javnosti, pripravljen je bil profesionalni DVD, v pripravi pa je tudi vodič po Piranu s solinami. Vzpostavljena je bila informativna pisarna za vzdrževanje grajene dediščine, ki nudi občanom nasvete pri vzdrževanju in obnovi objektov ter postopkih za pridobitev potrebnih dovoljenj.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE

Od rezultatov projekta bodo imeli dolgoročne in kratkoročne koristi lokalna skupnost, zainteresirani posamezniki in javnost, kulturni in turistični delavci, turisti, izobraževalne in turistične organizacije ter institucije s področja kulturne in naravne dediščine.

V okviru projekta sodeluje pod vodstvom Mesta Dubrovnik dvanaest partnerjev iz sedmih držav (Italija, Slovenija, Hrvaška, Grčija; Bosna in Hercegovina, Črna Gora, Albanija).

Skupna vrednost projekta je 3,155,784.80 €.

Naslov projekta: AS - Arheologija za vse: oživljanje arheološkega parka Simonov zaliv / Archaeology for all: revival of the Archaeological park Simonov zaliv

Program: Program Finančnega mehanizma EGP 2009-2014

Prijavitelj projekta: Univerza na Primorskem

Vodja projekta: prof. dr. Irena Lazar

Arheološko najdišče Simonov zaliv je kulturni spomenik državnega pomena. Gre za najbolj ohranjene in raziskane ostaline rimske obmorske vile s pristaniščem v Sloveniji, ki do sedaj še niso ustrezno prezentirani in dostopni. S projektom želimo povečati dostopnost samega spomenika, ga umestiti v kulturno in turistično ponudbo območja, razviti program in infrastrukturo, ki bodo omogočali delovanje arheološkega parka skozi vse leto in zagotovili njegovo finančno vzdržnost. Rezultati projekta bodo vzpostavitev interpretativnega centra v parku, konservirani in predstavljeni ostanki vile s pristaniščem in vključitev parka v kulturno in turistično ponudbo. Vzpostavljen bo tudi prvi podvodni arheološki park v Sloveniji. Rezultatov in koristi projekta bodo deležni lokalna skupnost, izobraževalne institucije na vseh ravneh, turisti, obiskovalci s posebnimi potrebami, zainteresirani posamezniki in javnost, institucije s področja kulturne dediščine.

V projektu sodelujejo partnerji iz Slovenije in Islandije.

Skupna vrednost projekta je 1.229.556,13 evrov.

Naslov projekta: Slovenski projekt za delfine

Izvajalec: Morigenos - slovensko društvo za morske sesalce

Društvo Morigenos že od leta 2002 izvaja Slovenski projekt za delfine, dolgoročni program raziskovanja, monitoringa in varstva delfinov vrste velika pliskavka (*Tursiops truncatus*) v slovenskem morju in okoliških vodah severnega Jadrana. Po 13-ih letih sistematičnega dela danes vemo, da se delfini pri nas zadržujejo vse leto in uporabljajo te vode za opravljanje vseh življenjskih potreb: prehranjevanje, počitek, druženje, razmnoževanje in skrb za mladiče. Nekateri delfini se pojavljajo redno, drugi zgolj občasno, letno pa to območje uporablja od sedemdeset do sto živali.

Poleg raziskovalnega dela veliko pozornosti namenjamo izobraževalnim dejavnostim, usposabljanju mladih ter razvijanju strokovnega kadra na področju morskih sesalcev, znanosti in varstva narave.

Izvajalec in projekt: Peter Mackelworth, Blue World Institute of Marine Research and Conservation, Croatia; Department of Biodiversity, UP, Slovenia

Predlog projekta za vzpostavitev zavarovanega morskega območja (MPA) v Severnem Jadranu. Projekt je namenjen vzpostavljanju dobrega ekološkega stanja obale in morja Jadran. Upošteva ohranjanje in izboljšanje stanja na biodiverziteti Jadrana.

Projekt: Vipava, Soča, Jadran - Zelena infrastruktura, ki povezuje

Izvajalci: Občina Miren, Alumni klub geografov Univerze v Ljubljani, Kreadom doo/Celovito upravljanje s prostorom

Predlog projekta za čezmejno povezavo občin z namenom aktiviranja ti. zelene infrastrukture ob Vipavi, Soči in obali s konkretnimi predlogi povezav in ureditev. Bistvo projekta je povezati in nadgraditi "sivo infrastrukturo" z loklanemu okolju primernimi ureditvami, ki temeljijo na upoštevanju kulturne in naravne dediščine in jo smiselno vključujejo v sodobno turistično ponudbo zelenega koridorja, ki povezuje Jadran, Alpe, Dinaride in Podonavje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTA DI CAPODISTRIA

Morje potrebuje naš glas
The sea deserves our voice

Naslov projekta: Pametno upravljanje z vodami na otokih / Wise Island Water Management (WISELAND)

Izvajalec: Martina Zupan, GWP CEE

Upravljanje z vodami na otokih ima specifične značilnosti - vodni viri na večini otokov običajno ne zadoščajo za pokrivanje potreb v sušnih obdobjih: zaradi spreminjanja števila prebivalcev tekom leta, z viškom v poletnih mesecih, zaradi turizma; zgodovinske prakse zbiranja vode se pogosto ne upoštevajo; kmetijstvo na otokih ima specifične zahteve s precejšnjimi potrebami po vodi po razumni ceni. **Cilji projekta:** razvoj posebnih priporočil in izvajanje nekaterih elementov Okvirne direktive o vodah na otokih; razvoj dinamične celotne vodne in sistema monitoringa (demonstracijski projekti, sistemi monitoringa z nizkimi investicijami); identifikacija ekosistemskih storitev, povezanih z izboljšanjem vodne bilance; uvajanje okoljskega računovodstva (water accounting) v upravljanje z vodami na otokih, ki so zaradi zaključenosti kroženja vodnih virov idealni za okoljsko računovodstvo; modeliranje trendov in »kaj-če« scenarijev za kartiranje in razvoj strategije/ akcijskega načrta, ki vključuje spremembe v lokalni zakonodaji za spodbujanje pozitivnih ukrepov.

Naslov projekta: Projekt BALMAS

Izvajalec: dr. Leon Gosar, BALMAS Project Coordinator

Inštitut za vode Republike Slovenije, kot vodilni partner, s 15 projektnimi partnerji in 7 pridruženimi partnerji iz 6-ih držav je leta 2013 pridobil na razpisu Jadranskega čezmejnega programa IPA 2007-2013 strateški projekt Sistem ravnanja z balastnimi vodami za varstvo Jadranskega morja - BALMAS. Celotna vrednost projekta BALMAS je 7,15 milijonov EUR. Slovenska partnerja, Inštitut za vode Republike Slovenije in Nacionalni inštitut za biologijo – Morska biološka postaja Piran ter pridruženi projektni partner Ministrstvo za okolje in prostor, v projektu sodelujejo z deležem 1,92 milijonov EUR. Projekt BALMAS se bo izvajal 29 mesecev in sicer do konca marca 2016.

